

Jørn Lund Kristensen
Avlsdirektør
Roskilde

Flotte dækningsbidrag i frø for høst 2020

En kraftig stigning i afregningspriserne på græs- og kløverfrø i forhold til sidste år sikrer avlerne en afregning på godt 15.000 kr. pr. ha i gennemsnit for høst 2020. Frøhøsten 2020 blev en høst lidt under middel og endte på indeks 98 i forhold til fem års gennemsnittet

Dækningsbidrag på denne side er beregnet ud fra følgende data:

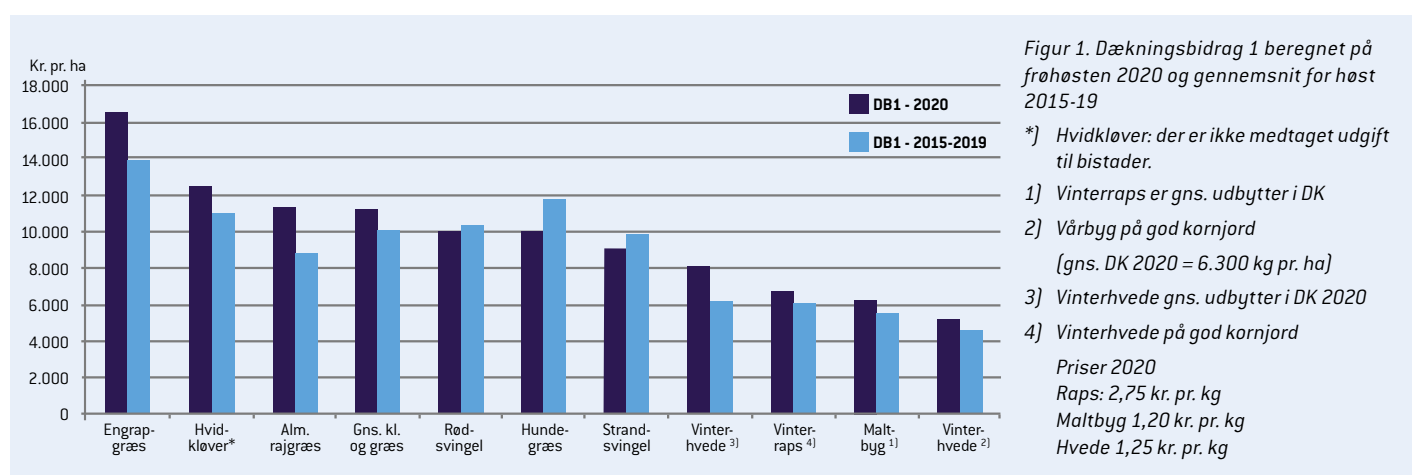
Udbytte normal kvalitet: Den oprensede renvare i kg pr. ha omregnet til normal kvalitet i henhold til kontraktbetingelserne

Bruttoudbytte: Den samlede bruttoafregning inkl. udbetalt lagerleje

Stykomkostninger: De beregnede omkostninger til udsæd, kemikalier, rensning, tørring, analyse, certificering, rentekrav

DB 1: Afgrødens økonomiske afkast for maskinomkostninger mm. Sidstnævnte medtages ikke, da de vurderes at variere meget mellem de enkelte ejendomme.

Udbytter og priser på korn og raps er taget fra Oversigt over Landsforsøgene 2020 fra SEGES samt afgrødekalkuler fra VKST.

Tabel 1. Udbytter og dækningsbidrag 1 for høst 2020 sammenlignet med 2015-2019

Art	Høst 2020				DB1					DB1 gns. 2015-2019	
	Brutto-udbytte	Styk-omkostninger	DB1	Relativt m. vinterhvede=100	2019	2018	2017	2016	2015	kr. pr. ha	Relativt m. vinterhvede=100
Hvidkløver *)	15.358	2.927	12.431	244	7.748	12298	6.411	12.791	15.569	10.963	237
Timote	9.331	2.317	7.014	138	6.338	3610	4.542	5.723	9.392	5.921	128
Alm. rajgræs	15.093	3.840	11.253	221	9.264	8854	8.572	7.681	9.594	8.793	190
Ital. rajgræs	13.841	3.085	10.756	211	9.694	8221	8.491	6.591	7.790	8.157	177
Hybridrajgræs	13.806	3.090	10.716	210	9.574	9053	7.718	4.931	9.704	8.196	177
Rajsvingel	11.599	3.149	8.450	166	11.284	8609	8.306	6.555	10.633	9.078	196
Strandsvingel	13.137	4.139	8.998	177	10.301	9630	9.188	8.606	11.201	9.785	212
Hundegræs	13.779	3.830	9.949	195	7.551	12941	14.063	11.759	12.297	11.722	254
Engsvingel	11.545	3.069	8.476	166	5.311	7351	6.339	10.748	12.483	8.446	183
Rødsvingel	13.892	3.897	9.995	196	9.548	11382	10.924	8.928	10.371	10.230	221
Alm. rapgræs	20.957	3.633	17.324	340	12.199	16791	15.202	15.827	11.571	14.318	310
Engrapgræs	20.588	4.127	16.461	323	14.067	12378	15.200	11.807	15.917	13.874	300
Bakkesvingel	9.508	3.709	5.799	114	10.008	8601	9.848	5.906	9.010	8.675	188
Gns. kl. og græs	15.051	3.808	11.243	221	9.845	10.290	10.245	9.068	10.898	10.069	218
Vinterraps	10.780	4.032	6.748	132	7.596	4.704	6.377	4.349	7.282	6.062	131
Maltbyg ¹⁾	9.000	2.770	6.230	122	6.575	4.787	4.840	4.337	6.962	5.500	119
Vinterhvede ²⁾	9.250	4.156	5.094	100	5.443	4.396	4.131	4.120	5.014	4.621	100
Vinterhvede ³⁾	12.250	4.156	8.094	159	7.603	7.716	4.131	4.844	6.540	6.167	133

Udbytter og kvaliteter lidt under normalen

Frøhøsten 2020 er færdigrenset og det blev en høst på det jævne, hvad angår udbytter og kvalitet. Topscorer i år blev hvidkløver, hundegræs og engrapgræs, mens svinglerne havde det svært. Vi så meget lave udbytter i bakkesvingel og udbytter og rumvægt var under normalen i rødsvingel. Rajgræsserne endte på omkring et middeldudbytte

Vækstsæsonen startede med et rigtigt vådt efterår i 2019, der ikke efterlod markerne i den bedste stand før vinteren. Især var mange 1. års marker dårligt udviklet. Vinteren glimrede ved sit fravær, og foråret indtraf tidligt i 2020. Den tidlige vækststart blev efterfulgt af en forårstørke med stort set ingen nedbør i april. Bestøvningen i første halvdel af juni blev generet af hyppige regnbyger, der især gik ud over blomstringen i rødsvinglen, mens de fleste rajgræsser fik fint vejr til blomstringen. Den første del af juli blev våd og blæsende, hvilket medførte en del dryssespild i tidligt modne afgrøder som bakkesvingel og spildsomme sorter af rødsvingel.

Pænt udbytte i hvidkløver men store variationer

Hvidkløver endte med et udbytteindeks på 106, hvilket er flot for året og dejligt efter det magre udbytte i 2019. Der er større udbyttevariationer end normalt, hvilket især skyldes lokale angreb af skadevoldere som kløverhovednaveren.

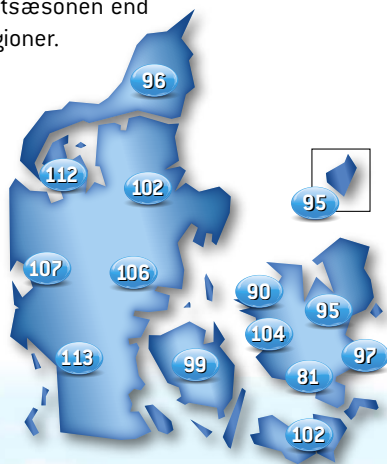
Alm. rajgræs var bedst i vest

Alm. rajgræs bidrog med en middelhøst i 2020. Udbytterne var mindre i den østlige del af landet, hvor forårstørken var mest udbredt. Forårstørken på Bornholm, der gav mørkerøde farver på tørkeindekskortet, betød, at rajgræsudbyttet var under normalen. Rajgræsudbytterne lå højere i den vestlige del af landet, der var begunstiget af mere nedbør i vækstsæsonen end det var tilfældet de østlige regioner.

Svingeludbytterne dykkede

Rødsvingel ligger væsentlig under en normal høst med indeks 85 og bakkesvingel med indeks 71. Det var især førsteårsmarkerne, der blev ramt af kombinationen af en

Figur 2. Relativ udbytter på alm.rajgræs opdelt på valgkredse i 2020 i forhold til fem års udbytte

Høst af skårlagt engsvingel. De økologiske avlere af kløver og alm. rajgræs høstede flotte udbytter i 2020

dårlig efterårsudvikling og et tørt forår efterfulgt af dårlige bestøvningsforhold og udfordrende høstbetingelser. Karakteristisk er også de mange frøpartier med lav rumvægt fra 2020. Også strandsvingel, rajsvingel og engsvingel ligger under et normalt udbyttensniveau i 2020. Engrapgræs leverede sammen med hundegræs et meget flot udbytte i 2020.

Uensartet rumvægt giver udfordringer

Den store variation i udbytter og dårligt udviklede marker med lavt udbytte giver også større udfordringer med kvaliteten, da åbne plantebestande giver plads til enårig rapgræs og væselhale. Lav rumvægt og let frø giver ikke kun udfordringer i forbindelse med mejetærskning men er også sværere at håndtere på vores renserier og pakkerier.

Tablet 2. Relative udbytter og rensesvind for høst 2020 sammenlignet med fem års gennemsnit

Art	Rensesvind 2020, pct.	Rensesvind gns. 2015-2019, pct.	Udbytte 2020 i forhold til 2015-2019, rel.
Hvidkløver	30	30	106
Alm. rajgræs	16	15	101
Hybrid rajgræs	14	14	99
Ital. rajgræs	13	11	101
Rajsvingel	18	16	93
Rødsvingel	16	16	85
Bakkesvingel	23	22	71
Engsvingel	19	17	89
Strandsvingel	18	17	88
Timote	16	15	111
Hundegræs	12	14	109
Engrapgræs	22	24	115
Alm. Rapgræs	43	42	120
Krybhvene	29	35	102
Græs og kløver	17	16	98